

20.09.2024

7 клас

Українська мова

Стрембицька Л.А.

Тема: Вид дієслова. Доконаний і недоконаний види дієслова

Мета:

навчальна: ознайомити учнів з особливостями доконаного та недоконаного видами дієслів, сформувати вміння розрізняти дієслова цих видів;

розвиваюча: удосконалювати вміння правильно та доречно вживати види дієслів в усному та писемному мовленні;

виховна: виховувати любов до рідного слова та формувати особистість, яка здатна поєднувати знання з різних галузей для успішного розв'язання завдань.

Дієслова доконаного виду творяться від дієслів недоконаного виду за допомогою префіксів з-, про-, с-, зі-.

Дієслова недоконаного виду утворюються від доконаного за допомогою суфіксів та зміни наголосу.

В українській мові є ряд дієслів, які мають форми тільки одного виду — одновидові дієслова.

Дієслова недоконаного виду: прагнути, намагатися, потребувати, переслідувати, ворогувати.

Дієслова доконаного виду: схаменутися, розкритися, розперзатися, відшуміти, повідлітати.

1. Розподільний диктант

За варіантами виписати подані дієслова у дві колонки: у першу колонку виписати дієслова доконаного виду, у другу – дієслова недоконаного виду.

Григорій Сковорода народився в селі Чорнухах, що на Полтавщині, у козацькій сім'ї. Батьки й гадки не мали, що колись він стане філософом і

поетом, гордістю українського народу, а його ім'я з пошаною вимовлятимуть у багатьох країнах.

Хлопчик зростав серед чудової природи, ріс міцним, кмітливим, обдарованим музично. Понад усе любив річку Многу. Улітку цілими днями просиджував біля неї, милуючись її красою, робив з очерету сопілки, на яких намагався відтворити пташиний спів

Підсумок диктанта. Формування загальнокультурної компетентності

-Хто такий Григорій Сковорода?<http://ivanna-site.in.ua/skovoroda-grigoriy>

Григорій Сковорода народився 3 грудня 1722 року в містечку Чортупі на Полтавщині в простій козацькій сім'ї. Коли хлопцеві виповнилося сім років, батьки — Сава та Пелагея — віддали його в науку до дяківської школи. А восени 1734 року Григорій починає навчання в Києво-Могилянській академії і дуже швидко стає одним з кращих студентів, він легко опановує усі шкільні предмети, переходячи з одного ординарного класу до іншого. Щоправда, навчання в класі філософії йому довелося перервати, бо наприкінці грудня 1741 року, пройшовши конкурсний відбір у тодішній столиці Гетьманщини Глухові, юнак стає співаком (альтистом) придворної капели імператриці Єлизавети Петрівни. Відтоді й аж до серпня 1744 року він буде мешкати в Санкт-Петербурзі та Москві.

Наприкінці літа 1744 року Сковорода у складі почту імператриці Єлизавети прибуває до Києва. Тут він звільнився з капели в чині «придворного уставника» й відновив своє навчання в класі філософії Київської академії. Проте рівно через рік у складі Токайської комісії генерал-майора Федора Вишневецького, куди його взяли як людину, добре обізану в музиці та чужих мовах, Сковорода виїхав до Угорщини. Упродовж наступних п'яти років йому вдалося побувати також в Австрії, Словаччині, Польщі, а може, і в Італії, Чехії та Німеччині.

У жовтні 1750 року, сповнений нових вражень, але без копійки за душою, Сковорода повертається до Києва, якийсь час мешкає у своїх приятелів та знайомих, аж поки наприкінці 1750-го або на початку 1751 року переяславський єпископ Никодим Срібницький не запросив його на посаду вчителя поетики до місцевого колегіуму. Сковорода підготував курс «Розважання про поезію...» й почав свої виклади. Однак його розуміння поетичної творчості, мабуть, далеко відбігло від узвичаєних у старій українській школі засад поетики. Тоді ж він проголосив свій знаменитий вислів: «Alia res sceptrum, alia plectrum», тобто «Одна справа жезл, а інша — кіфара», — у травні або на початку червня 1751 року звільнили його з роботи.

Література доби Ренесансу і Бароко
Вишневський Іван
Величковський Іван
Козацькі літописи
"Історія Русів"
Сковорода Григорій
Література XVIII - поч. XIX ст.
Котляревський Іван
Григорій Катка-Осолов'яненко
Романтизм в українській літературі
Поети-романтики
Петро Гулак-Артемовський
Гребіна Євген
Гоголь Микола
Шевченко Тарас
Купці Пантелеймон
Марко Вовчок
Словник літературознавчих термінів (9 клас)

Робота з таблицею

Визначити, в яких рядках правильно визначено вид дієслів, обґрунтувати вибір.

1. Дієслова доконаного виду: читати, малювати, радіти, починати, збагачуватися
2. Дієслова недоконаного виду: створювати, берегти, турбуватися, збиратися, опановувати
3. Дієслова доконаного виду: зберегти, відремонтувати, опанувати, вдосконалити, відзначити
4. Дієслова недоконаного виду: шанувати, працювати, навчатися,

розвивати, вчити	
5. Дієслова доконаного виду: малювати, знайомитися, оволодіти, , піклуватися, цінувати	
Прізвище:	Відповідь:

Ключ: 2, 3, 4.

ВИДИ ДІЄСЛОВА (ВПРАВИ)
 • "Види дієслів". Теоретичний матеріал
 7 клас
 Українська мова

Для закріплення теоретичного матеріалу пропонується виконати цю вправу.
Вправа №1

написати

винести

взяти

піймати

наголошувати

виносити

передати

ловити

писати

змінути

сказати

зміняти

передувати

сміятися

голосити

згріяти

Завдання:
 Скласти видові пари (доконаний+недоконаний вид). У вправі є зайві слова.

7 КЛАС НАВІГАЦІЯ
 Українська мова
 Українська література
 Література рідного краю
 Позакласне читання
 Конкурси та олімпіади
 Список літератури для читання влітку
 Тести 7 клас
 Цікаві вправи 7 клас

СЕРТИФІКАТИ

Розв'яжіть тести

<http://ivanna-site.in.ua/testi-7-klas>

Домашнє завдання: виконати впр.52.стор.30